

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ оқу-әдістемелік кешені

Шифр: 6В12301

Мамандығы :

Құқық қорғау

қызметі білім беру

бағдарламасы

Пән: Криминология

ЗАҢ ФАКУЛЬТЕТІ

**ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ, ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУ
ЖӘНЕ КРИМИНАЛИСТИКА КАФЕДРАСЫ**

Кrim 3214 «Криминология»

бойынша СӨЖ және СМӨЖ сабақтарды жүргізуге

арналған

ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

АЛМАТЫ 2023 ж.

Студенттердің өзіндік жұмысы Жұмыс түрлері. Олардың жалпы сипаттамасы. Жазуға қойылатын талаптар

1. Өзіндік жұмысты жазудың мақсаттары

Өзіндік жұмыс – оқытушының тапсырмасы бойынша және әдістемелік жетекшілігімен студенттердің танымдық қабілеттерін дамыту және өзіндік үздіксіз білім көтеруге бағытталған студенттердің жоспарланған жұмысы.

Оқу және ғылыми материалдың күрт өсуіне байланысты, пәнді оқуға арналған аудиториялық сағаттардың жетіспеушілігі барысында оқу үдерісі шеңберінде СӨЖ маңызды рөл атқарады. Жоғары оқу орнының кез келген бітірушісі студенттердің өзіндік жұмысы барысында қалыптасатын іргелі білімге, кәсіби қызметтің дағды, машықтарына, шығармашылық және зерттеу қызметінің тәжірибесіне, әлеуметтік және коммуникативті хұзыреттерге ие болуы қажет.

СӨЖ-дің дидактикалық міндеттері: аудиториялық сабақ барысында алған білімді бекіту, тереңдету, ұлғайту, жүйелеу; жаңа оқу материалын дербес түрде меңгеру; кәсіби машықты сондай-ақ дербес ойлау қызметінің дағдысын дамыту; дербес ойлау қабілетін, заңи әдебиетке, тәжірибелік заңи қызметке, құқық шығармашылық үдерісіне қызығушылықты жетілдіру.

СӨЖ-дің негізгі нысандары: үй жұмысы; жекелеген тақырыптар бойынша рефераттар дайындау; ғылыми студенттік үйірмелердің және ғылыми конференциялардың жұмысына қатысуды білдіретін, студенттердің оқу-зерттеу және ғылыми-зерттеу жұмыстары (студенттердің оқу-зерттеу жұмыстары; аудиториядан тыс уақытта іскерлік ойындар ұйымдастыру және өткізу).

Үй жұмысы тәжірибелік және семинар сабақтарына өз бетінше дайындалудан, оқу үдерісінің бір бөлігі болып табылатын кез келген дербес оқу қызметі түрінде көрінеді. Негізгі қызметі – өз бетінше оқу машығын дамыту, жұмыстың әдістері мен құралдарын анықтау, оқуды жоспарлау болып табылады. Үй жұмысы аудиториялық сабақтарда алынған білім мен машықтарды бекітуге, дағдыны қалыптастыруға, жаңа материалды меңгеруге барынша көмектеседі.

Өзіндік жұмыстарды табысты орындауды қамтамасыз ететін дидактикалық шарттар: тапсырмаларды орындауға қатысты міндеттер мен ұсыныстардың нақты берілуі; оқу тапсырмасының негізделуі (не үшін, неге көмектеседі); үй тапсырмаларының тиімді көлемі; оқытушы арқылы есептің нысаны, тапсыру мерзімдері; кеңес беру түрлерін анықтау; бағалау критерилері өценки, бақылаудың түрлері және нысандары.

Студенттердің өзіндік оқу жұмыстарының мазмұнын құрайды: оқытушымен ұсынылған әдебиеттерді оқу және конспектілеу; курстың нақты тараулары, бөлімдері бойынша тәжірибелік сабақтарда талқылаумен ұштастыра отырып есептер шешу; семинарда немесе ғылыми студенттік үйірменің отырысында талқылай отырып, сот істеріне шолу жасау; оқытушының тапсырмасы бойынша сот мәжілістеріне қатысу, әртүрлі ұйымдардың заң бөлімдеріне, нотариалдық кеңселердің жұмыстарымен танысу; үй тапсырмас түрінде заң жобаларына пікірлер дайындау; тәжірибелік сабақтармен ұштастыра отырып, зерттелінетін тақырып аясында құқықтық құжаттардың жобасын дайындау.

Рефераттарды дайындау – СӨЖ ұйымдастыру және бақылаудың бір нысаны. Реферат (лат. *referre* – баяндау, хабарлау) – бұл ұтымды бағалау арқылы қайнар көздің мазмұнын қысқаша баяндау немесе бірнеше қайнар көздерді салыстыру және талдау негізінде қандай да болмасын проблеманың жай-күйін ашу. Оқу үдерісіндегі мазмұны және қызметіне байланысты рефераттар ғылыми-проблемалық және шолу-ақпараттық болып бөлінеді.

Рефератты жазу мақсаты – Студенттерде әдеби және нормативтік қайнар көздермен дербес жұмыс істеу машыты жазу мақсаты – Студенттерде әдеби және нормативтік қайнар көздермен, жарияланған сот-тергеу тәжірибесімен дербес жұмыс істеу машығын жетілдіру. Студенттер оларды талдау және жалпылау негізінде өзіндік негіздеу арқылы теориялық және тәжірибелік сипаттағы қорытындылар жасай алады. Рефераттардың тақырыптары, ұсынылатын әдебиеттер тізімі оқытушы арқылы анықталады. Қандай да болмасын кітаптың немесе мақаланың мазмұнын қысқаша баяндаумен байланысты рефераттар сәйкес тақырып бойынша дипломдық жұмысты дайындаудың алғашқы кезеңі болап қарастырылуы мүмкін. Реферат көлемі машиналық мәтіннің 15-20 беттік түрі ретінде бола алады. Рефераттың әдеттегі құрылымы: жоспар; тақырыптың негізделуі және міндеттері көрсетілген кіріспе; бірнеше параграфтан тұратын негізгі бөлім; тақырып бойынша жасалған түйіндер қарастырылған қорытынды; библиографиялық тізім.

2. Жұмысқа қойылатын жалпы талаптар

Студенттер өзіндік жұмыстың тақырыбын таңдауда келесідей ережелер ескерілуі тиіс:

- жұмыс нақты студенттің қабілетіне, мүддесіне, еркіне жауап беруі тиіс,
- жұмыс юриспруденция мамндығына пайдалы болуы керек (нақтырақ айтқанда тақырып ғылымның қазіргі жағдайын ескере отырып, мақала

ретінде шығару үшін жарауы тиіс). Айтылғандар ғылымның алдыға қарай жылжуына байланысты студенттердің талаптарына жауап бере алатындай қайталанбауы қажет. Одан кейінгі тағы бір мүмкіндік көшіруге жол бермеу мақсатында өзіндік жұмыстардың нақты тақырыптары берлімейді.

3. Өзіндік жұмыстардың негізгі бағыттары

3.1. Рефераттар (баяндамалар)

Негізгі оқу курсы бойынша сындарлы шолу (салыстырмалы талдау) жасалынатын және уақыттың тарлығына байланысты негізгі бағдарламамен қамтылмай қалған криминология проблемаларына байланысты тақырыптар беріледі. Нақтырақ айтқанда, негізгі курсқа байланысты оларды үш топқа бөлуге болады: а) негізгі курста қысқаша қамтылған тақырыпты тереңірек ашу мақсатында; б) міндетті курста мүлдем қамтылмаған тақырыптар; в) студенттердің өзіндік жұмысына қатысты емес міндетті курста қарастырылатын тақырыптар.

3.2. Өзіндік жұмысты рәсімдеуге қойылатын талаптар

Жұмыс компьютерде терілуі қажет. Мәтінде курсы, пәні, автордың ТЕӘ, жұмыстың атауы көрсетілуі тиіс. Егер жұмыс аударма болса сол материалдың библиографиялық нақты мәліметтері берілуі қажет. Сонымен қатар аудармаға кәсіби терминдердің сөздігі қоса берілуі тиіс. егер де жұмыс аударма болмаса оның мазмұны беріледі. Жұмыстың соңғы бетінде міндетті түрде падаланылған әдебиеттердің нөмірленген тізімі міндетті түрде көрсетіледі. Мәтінде осы тізімдегі жұмыстың нөмірлері міндетті түрде тікелей жақшамен тиісті жерлері көрсетіліп тұруы тиіс.

3.3. Өзіндік жұмыстарға дайындық және оны жазу

Тақырыпты таңдау. Жоғарыда айтылған бағыттар бойынша тақырыпты алдын ала таңдауды студенттің өзі жүзеге асырады. Тақырыпты нақтылау, оқытушымен кеңесу арқылы жүргізіледі және жоспар жасалып, пайдаланылатын әдебиеттер тізімі нақтылана түседі. Туындаған кез келген сұрақтарға байланысты студент оқытушыдан жауап ала алады. Қажетті жағдайларда консультациялар тағайындалады. Сессияға екі апта қалғанға дейін жұмыс оқытушыға тапсырылады. Өзіндік жұмысты қорғауға сессия кезінде рұқсат беріледі.

3.4. Өзіндік жұмысты бағалау критерилері

Оқытушы әр студенттен жұмысты қабылдауда ауызша сұрақтар қояды. Студент жұмыстың мәтініне байланысты оқытушының қойған сауалына жауап беруі тиіс. Жауап беру барысында мәтіндегі бейнеленген материалды игергендігін (өзі жазғандығын, аударғандығын, көшіріп алғандығын) көрсетуі қажет. Жұмысты бағалауда мәтіннің жазбаша нұсқасын және студенттің өзіндік жұмысты жазудағы жаңашылдығын және түпнұсқалығын, берілген қорытындылар және нұсқаулардың негізділігін ескеруі тиіс.

Криминология пәні бойынша

СӨЖ және ССӨЖ дайындалу үшін материалдарды зерделеу кестесі

№	Тақырыптардың атауы және СӨЖ тапсырмаларының мазмұны	Тапсыру мерзімі	Бақылау нысаны және балдар
1	Әскери қылмыстылықтың криминологиялық сипаттамасы Рефераттардың тақырыптары: 1. Әскери қылмыстылықтың криминологиялық сипаттамасы. 2. Әскери қылмыстылықтың детерминациясы және себептілігінің ерекшеліктері. 3. Әскери қылмыстылықпен күрес жүргізудің ерекшеліктері.	3- апта	Анкета жасау – 17 балл Ауызша
2	Пайдақорлық қылмыстылығының криминологиялық сипаттамасы Реферат тақырыптары: 1. Пайдақорлық қылмыстылығының ұғымы және жалпы сипаттамасы. 2. Пайдақорлық қылмыстарының жағдайы, құрылысы және динамикасы. 3. Пайдақорлық қылмыстылығымен күрес жүргізудің ерекшеліктері Ұсынылатын әдебиеттер: 1. Е. Каиржанов Криминология. Алматы., 2001 г. 2. А.И. Алексеев Криминология, курс лекций. Москва, 2000 г. 3. Криминология. Учебное пособие. Москва. Зерцало, 1998 г. 4. Михайлов В.И. Противодействие легализации доходов от преступной деятельности: правовое регулирование, уголовная	4-апта	Ауызша- 17 балл

	<p>ответственность, оперативно-розыскные мероприятия и международное сотрудничество. СПб.: Юридический центр Пресс, 2002г.</p>		
3	<p>Сыбайлас-жемқорлық қылмыстылығының алдын алуға байланысты қандай шаралар жүргізуіміз қажет.</p> <p>Дайындық үшін және сөз сайысы түрінде талдау үшін сұрақтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ұғымы және криминологиялық сипаттамасы. 2. Детерминациясы және себептілігінің ерекшеліктері. 3. Сыбайлас-жемқорлық қылмыстылықтың алдын-алу. 	5-апта	Ауызша – 17 балл
4	<p>Зорлықпен күш көрсету қылмыстылығы және оның криминологиялық сипаттамасы</p> <p>Рефераттардың тақырыптары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зорлықпен күш көрсету қылмыстылығының криминологиялық сипаттамасы. 2. Детерминациясы және себептілігінің ерекшеліктері. 3. Зорлықпен күш көрсету қылмыстылығымен қірес жіргізудің ерекшеліктері. <p>Ұсынылатын әдебиеттер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Насильственная преступность / Под ред. В.Н. Кудрявцева и А.В. Наумова, М., 1997 г. 2. Криминология: Учебник для юридических вузов / Под ред. В.Н. Кудрявцева, В.Е. Эминова, М., 1995 г. 3. Криминология: Учебник / Под ред. Н.Ф. Кузнецовой, Т.М. Миньковского. М., 1994 г. 4. Клочков В., Пристанская О. Что такое преступность? // Юридическая газета, 1995 г., № 24. 5. Клочков В., Пристанская О. Структура преступности // Юридическая газета, 1995 г. № 28. 6. Антонян Ю.М., Голубев В.П., Кудряков Ю.Н. Изнасилования: причины и предупреждение. М., 1990 г. 	10-апта	Ауызша- 17 балл

5	<p>Кәмелетке толмағандардың қылмыстылығы Сұрақтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәмелетке толмағандардың қылмыстылығы – криминологиялық зерттеудің объектісі ретінде. 2. Кәмелетке толмағандардың қылмыстылығының криминологиялық сипаттамасының негіздері. 3. Детерминациясы және себептілігінің ерекшеліктері. 4. Кәмелетке толмағандардың қылмыстылығымен кірес жіргізудің ерекшеліктері <p>Ұсынылатын әдебиеттер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гаухман Л.Д. Правовые основы предупреждения преступлений. М., 1990 г. 2. Сергиевский В.А. Орынбаев Р. Проблемы профилактики преступлений. Алма-Ата, 1991 г. 3. Абдиров Н.М. Ранее выявление несовершеннолетних с антиобщественным поведением – основа эффективной профилактики правонарушений. Караганда, 1989 г. 4. Мауленов Г.С. Криминологическая характеристика и профилактика преступлений несовершеннолетних. Караганда, 1990 г. 	11,12-апта	Ауызша- 17 балл
6	<p>Қылмыстылық және оның сипаттамасы. Қылмыстылықтың детерминациясы және себептері</p> <p>Сұрақтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қылмыстылықтың ұғымы және оның белгілері. 2. Қылмыстылық - жүйелі-құрылымдық құбылыс ретінде. 3. Қылмыстылық - әлеуметтік құбылыс ретінде. 4. Ұйымдасқан қылмыстылықтың 	13-апта	Ауызша–17 балл

	<p>ұғымы.</p> <p>5. Қазақстан Республикасының нарықтық экономика жағдайындағы қылмыстылықтың сипаттамасы.</p> <p>6. Қылмыстылықтың себебін зерттеудің мәні.</p> <p>7. Қылмыстылықтың детерминациясының ұғымы.</p> <p>8. Криминологиядағы себептіліктің ұғымы.</p> <p>9. Себептілік - әлеуметтік орта және жеке тұлғаның ара қатынасы ретінде.</p> <p>Ұсынылатын әдебиеттер:</p> <p>1. Рахимов Т.Г., Аубакиров Е.Х. Мотивация преступления и коррекция преступного поведения // Убеждение и принуждение в борьбе с преступностью. Алма-Ата, 1989 г., см. 62-99.</p> <p>2. Криминология: Учебник / Под ред. Н.Ф. Кузнецовой, Т.М. Миньковского. М., 1994 г.</p> <p>3. Долгова А.И. Преступность и общество. М., 1992 г.</p> <p>4. Е. Каиржанов Криминология. Алматы., 2001 г.</p> <p>5. А.И. Алексеев Криминология, курс лекций. Москва, 2000 г.</p> <p>6. Криминология. Учебное пособие. Москва. Зерцало, 1998 г.</p> <p>7. Криминология. Учебно-методические материалы и альбом схем. Учебное пособие под ред. С.Е. Вицина и В.А. Уткина. Москва, 1998 г.</p> <p>8. Дубинин Н.П., Карпец И.И., Кудрявцев В.Н. Генетика. Поведение. Ответственность. 2-е изд. М., 1989 г.</p> <p>9. Лунеев В.В. Мотивация преступного поведения. М., 1991 г.</p>		
--	---	--	--

--	--	--	--